

آشنایی اجمالی با مرکز آموزش مستقل پیش دبستانی ناشنوایان شهرستان رشت

ابتدایی. راهنمایی و متوسطه بود تفکیک شده و در تاریخ ۷۹/۱۷/۲۱ با حضور ریاست محترم سازمان آموزش و پرورش استثنایی جناب آقای قدیمی، مدیر کل آموزش پرورش استان گیلان، ریاست آموزش و پرورش استثنایی استان و همراهان در محل بلوار گیلان، خیابان نسرین بلاک ۲۹۶ افتتاح گردید.

در حال حاضر این مرکز با ۳۱ نوآموز (۲۲ بر و ۹ دختر) و ۱۰ نفر اولیای مهد کودک و تعداد ۵ نفر آموزگار، مدیر، معاون، مشاور، گفتاردرمانگر، مربی ورزش و هنر، مربی بهداشت و یک نفر خدمتگذار مشغول به فعالیت می باشد. همچنین این مرکز دارای ۱ کلاس مهد کودک و ۲،۲ کلاس آمادگی ۱، ۱ کلاس آمادگی ۲ و کلاس تربیت شنیداری می باشد.

خانم طیبه قلی زاده مربی مهد کودک آموزشگاه اظهار داشتند: کودکان ناشنوا از دوسالگی به بعد به تدریج نسبت به مشکلات ارتباطی و زبانی خود آگاهی پیدا کرده و بی می برند که دیگران با حرکت های لب، نیازها و خواسته های خود را به سایرین منتقل می کنند و آنان در این زمینه ناتوان اند و در برقراری ارتباط با دیگران ناموفق هستند.

امروزه ضرورت آموزش پیش دبستانی برای کودکان بر کسی پوشیده نیست. پژوهش هایی که در این زمینه انجام شده بیانگر آن است که آموزش صحیح و اصولی در سال های قبل از دبستان نقش بارز و غیر قابل انکاری در پیشرفت های آتی کودک دارد. در این میان آموزش پیش دبستانی برای کودکان ناشنوا از اهمیت ویژه ای برخوردار است. زیرا سن ۲ تا ۴ سالگی از مراحل بسیار مهم و حساس برای زبان آموزی کودک به شمار می آید. بدون شک ارایه آموزش های لازم توسط متخصصان امر در طفولیت، تأثیر بسزایی در توسعه مهارت های ارتباطی و زبانی کودک دارد.

در این راستا به مرکز آموزش پیش دبستانی ناشنوایان شهرستان رشت مراجعه کردیم تا بدین وسیله هم با بافت مرکز آشنایی بیشتری پیدا کنیم و هم گفت و گویی با پرسنل و مربیان داشته باشیم و از نظرات این عزیزان مطلع شویم.

خانم نسرین پروانه مدیر مرکز در مورد تاریخچه تأسیس این مرکز بیان داشتند:

در تاریخ ۷۹/۱۷/۱ مرکز آموزشی پیش دبستانی ناشنوایان از مجمع آموزشی ناشنوایان که شامل دوره های تحصیلی پیش دبستانی،

دو تا چهار سالگی مرحله بسیار مهمی برای زبان آموزی کودک است. جبران آن در آینده اگر نگوییم ناممکن. به سختی امکان پذیر است.

وظایف و مسوولیت‌های سنگینی که والدین در برابر کودکان خود دارند. نیازمند آن است که با تلاش و کوشش راه موفقیت و پیشرفت فرزند خود را هموار سازند. در ادامه فعالیت‌های روزانه در مهد، روند همکاری و شیوه عملکرد در موقعیت‌های طبیعی در منزل نیز پیگیری می‌شود. همه این تلاش‌ها در مهد و منزل زمینه را برای آمادگی هرچه بیشتر کودک برای برقراری ارتباط کلامی فراهم می‌آورد.

خانم مریم جلالی، گفتار درمانگر آموزشگاه، در زمینه گفتار درمانی در کودکان ناشنوا معتقدند که: از وظایف اولیه هر گفتار درمانگر بررسی و تاریخچه‌گیری و ارزیابی نوع مشکل شنوایی (حسی-عصبی، ارتباطی...)، بررسی پرونده‌های پزشکی موجود در صورت نبودن پرونده پزشکی، ارجاع خانواده به شنوایی‌شناس و متخصص گوش و حلق و بینی و سایر متخصصان صلاحیت دار می‌باشد. حتی در صورتی که کودک مشکل شنوایی داشته و از وسایل کمک شنوایی نیز استفاده نکند.

سمعک مناسب و یا کاشت حلزون در کودکان تشخیص داده شده و یا ترمیم عصب صورت بگیرد.

آموزش به کودک زمانی می‌تواند موفقیت آمیز باشد که کارشناس شنوایی شناسی در کنار یک مربی تربیت شنوایی که با حدودی از مراحل رشد گفتار و چگونگی آموزش آن اطلاع دارد و یک متخصص گفتار و زبان که آگاه به مراحل تربیت شنوایی و یک مربی آموزشی دلسوز و با اطلاعات در تمام زمینه‌ها در کنار یک خانواده پیگیر و فعال باشند. این گروه پویا می‌تواند با درج اطلاعات

از وظایف اولیه هر گفتار درمانگر بررسی و

تاریخچه‌گیری و ارزیابی نوع مشکل شنوایی

(حسی-عصبی، ارتباطی...)، بررسی پرونده‌های

پزشکی موجود در صورت نبودن پرونده

پزشکی، ارجاع خانواده به شنوایی‌شناس و

متخصص گوش و حلق و بینی و سایر

متخصصان صلاحیت دار می‌باشد

در پرونده آموزشی و انتقال مراحل آموزش هر مقطع کودک به یکدیگر به بهترین نحو به کودک کمک کنند.

در این مرکز همکاری معلمان و سایر مربیان بسیار عالی و نزدیک می‌باشد و آموزش در کنار هم صورت می‌گیرد. خانواده‌ها نیز به جلسه‌های گفتار درمانی بسیار اهمیت می‌دهند و پیگیر می‌باشند ولی متأسفانه مشکل کم سوادی برخی از خانواده‌ها که عمدتاً دارای فرزندان زیاد، یا چند کودک با مشکل شنوایی و ناتوانی ذهنی می‌باشند در این همکاری و هماهنگی اندکی وقفه ایجاد می‌کند. با این حال تا جایی که می‌توانند در جلسه‌ها حضور پیدا می‌کنند و تمرین‌ها را انجام می‌دهند. ولی با زمان کم آموزش گفتار درمانی در طول هفته و عدم کفایت آموزشی خانواده، پیشرفت در بعضی از کودکان، کند می‌باشد که برای جبران می‌تواند با افزودن زمان و تعداد جلسه‌ها در هفته تا حدی موفق تر بود که آن‌ها در وضعیت فعلی با تعداد زیاد کودکان امکان پذیر نمی‌باشد. در حال حاضر در استان

می‌تواند از طریق روش‌های آموزشی، مراحل اولیه گفتار را براساس مراحل جدول‌های رشد زبان و گفتار در او ایجاد کرد و سپس آنها را تقویت و تثبیت کرد. که البته بهتر است تمام این کارها پس از ارزیابی

گیلان فقط ۲ کارشناس گفتار درمانگر رسمی وجود دارد و ۱ نفر طرحی و ۴ نفر حق التدریس که به کار آموزش این کودکان مشغول هستند که انتظار بیش از این است.

خانم وجیهه خوشحال، مربی بهداشت به ذکر نکاتی در مورد نحوه کار خود پرداختند.

به نظر من وقتی انسان با بچه‌ها سروکار دارد اول از همه باید خود الگو و نمونه باشد. رعایت مسایل بهداشتی و بعد از آن دادن آموزش به شکل فردی و گروهی و کمک گرفتن از مربی و اولیا می‌تواند مؤثر واقع شود. روش صحیح مسواک زدن در کلاس‌ها، تشویق دانش آموزان مرتب، دادن تذکرات لازم از مواردی است که به طور مکرر انجام می‌گیرد. ما در مورد آموزش خانواده از کارشناسان مراکز بهداشت کمک می‌گیریم. همچنین از کادر درمانی این مراکز در صورت نیاز استفاده می‌کنیم. وسایل کمک‌های اولیه در اختیار ما گذاشته شده و در تلقیح واکسن و... ما را یاری می‌نمایند. خانم پارسا مشاور آموزشگاه دیدگاههای خود را در ارتباط با

فرآیند مشاوره در کودکان ناشنوا بدین شرح بازگو کردند. انسان از ابتدای کودکی تا سن پیری پیوسته در حال تغییر نقش است. فردی که دارای معلولیت شنوایی است، در ایجاد ارتباط با دیگران و اجتماع اطراف خود مشکل دارد. برخورد با نقش‌های جدید (مانند استفاده مداوم از سمعک به گونه‌ای که سمعک کاملاً مشخص و در معرض دید باشد)، گاهی مشکلاتی را برای فرد ایجاد می‌کند و رشد او را کند و یا متوقف می‌سازد. در فرآیند مشاوره به مددجو کمک می‌شود تا مجموعه رفتارهای تازه و مناسب با معلولیت خویش و وسیله کمک توان بخشی خود را کسب نماید و بتواند با تقاضا و انتظارات نقش جدید سازگار شود. در کنار مشاوره با دانش آموز، مشاوره با والدین نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است. که شرح آن در این مبحث نمی‌گنجد به طور خلاصه می‌توان گفت، اصلاح نگرش منفی والدین و مددجو نسبت به معلولیت شنوایی، سمعک تجویز شده، و بهبود کارآیی و همفکری والدین و مددجو، و کمک به حل مشکلات از جمله هدف‌های اصلی مشاوره می‌باشد.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

